

Sayı : 4316
Tarih : 02.02.2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Niteliksel olarak her geçen gün daha da gerileyen eğitim sisteminin sorunlarına deprem bölgesinde insani şartların sağlanamaması da eklenmiş, depremin üzerinden bir yıl geçmesine rağmen bölgedeki öğrenci ve eğitim emekçilerinin barınma, ulaşım, gıda, temiz suya erişim gibi birçok temel ihtiyaçların giderilmesine yönelik sorunları katlanarak artmıştır. Deprem bölgesinde eğitim öğretimin sağlıklı ve güvenli ortamlarda sürdürülmesi amacıyla, depremden etkilenen öğrencilerin yakından takip edilmesi, özellikle şehir dışındaki konteyner kentlerde kalan öğrencilerin ulaşım sorununun çözülmesine yönelik çalışmalar yapılması, tüm öğrencilere bir öğün ücretsiz yemek verilmesi, öğrencilere ders çalışma ve etüt ortamlarının oluşturulması ve bu ortamların profesyonel kişilerce koordine edilmesi, eğitim emekçilerinin barınmalarına imkan sağlayacak sağlıklı ve güvenli alanların bir an önce inşa edilmesi, konteynerde ve çadırda çalışma ortamı olmayan çocukların Türkiye'deki bütün öğrencilerle birlikte MEB tarafından düzenlenen ortak sınava tabi tutulması sonucu ortaya çıkan fırsat eşitsizliğinin çözümüne yönelik çalışmalar yapılması ve her çocuğun ayrımcılığa uğramadan eğitim olanaklarına erişebilmesinin hayata geçirilmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederim.

Kezban KONUKÇU
İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye gibi deprem kuşağında bulunan ve birçok kez depremin acı sonuçlarını yaşamış olan bir ülkede bilimi, bilim insanlarının uyarılarını, planlamayı ve denetim mekanizmalarını dışlayan, rantı önceleyen iktidar politikası sonucu kentsel dönüşüm uygulamalarına izin verilerek çarpık kentleşme ile herhangi bir olası depremde yıkılması muhtemel binlerce kaçak yapıya göz yumulmuş ve depremlerin afete dönüşmesinin temeli atılmıştır.

Maraş merkezli 7,7 ve 7,6 büyüklüğündeki depremlerin üzerinden bir yıl geçmesine rağmen depremde büyük bir yıkımın yaşandığı 11 ilde sorunlar halen olduğu gibi durmaktadır. Özellikle eğitim alanında halihazırda var olan sorunlar derinleşirken öğrenciler, veliler ve öğretmenler ciddi zorluklarla karşı karşıya bırakılmışlardır. Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı 56 bin 259 eğitim kurumunun yüzde 21'i, ülkedeki tüm öğrencilerin yüzde 21,4'ü, öğretmenlerin yüzde 19,1'inin depremin yaşandığı 11 ilde bulunduğu açıklamaları çeşitli raporlarda ifade edilmiştir.

Depremin yoğun bir yıkım ve hasar meydana getirdiği dikkate alındığında, evsiz kalan öğretmen ve öğrencilerin konteyner kentlerde hayata nasıl devam edecekleri, eğitime sağlıklı erişim sorununun nasıl çözüleceğine ilişkin somut bir planlamadan bahsetmek mümkün olmamaktadır. Yıkılan okulların yerine depreme dayanıklı okullar inşa edilmeden, hasarlı binalar onarılıp eğitim öğretime uygun fiziki koşullar sağlanmadan ve en önemlisi başta eğitim emekçileri olmak üzere barınma, hijyen sorunları çözülmeden bir normalleşme sürecine girip okulların eğitim öğretime başlaması çocukların psikososyal gelişimini olumsuz etkilemiştir. Okulların, yurtların barınma alanına dönüşmesi, çocukların ve gençlerin (deprem bölgesinde olmayanlar da dâhil) eğitim hakkına ulaşımını büyük ölçüde engellemiştir. Deprem sonrasında eğitim öğretime kademeli olarak geçilmeye başlanmış ancak devam zorunluluğunun olmaması nedeniyle öğrencilerin üçte biri okuldan ve eğitimden kopmuştur. Çocukların eğitim hakkından mahrum kalması sonucu ise çocuklara dönük ihmal, istismar gibi vakaların artmasına sebep olmuştur.

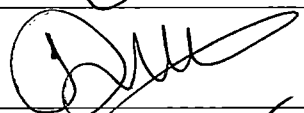
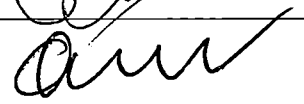
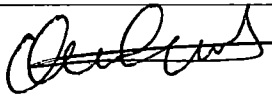
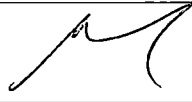
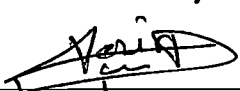
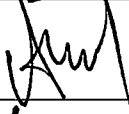
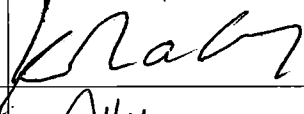
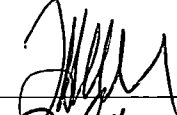
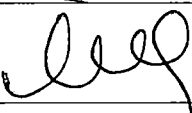
Okullarda öğrencilerin ve eğitim emekçilerinin temiz suya ulaşma ve beslenme sorunu devam ederken özellikle şehir dışındaki konteyner kentlerde kalan öğrencilerin ve eğitim emekçilerinin ulaşım sorunu çözülmemiştir. Konteyner kentlerde kalan öğrencilerin ders çalışma olanakları son derece sınırlı iken öğrenciler için ders çalışma ortamı bulunmamaktadır. Milli Eğitim Bakanlığının taşınmalı eğitimi sadece konteyner kentlerde uygulaması, zarar gören okulların yerine standartlara uygun geçici prefabrik okulların yapılmamış olmasından dolayı bazı okul binalarında birkaç okulun öğrencilerinin eğitim görmesi, bu yüzden de sınıf

mevcutlarının fazla olması eğitim kalitesini düşürmekte, aynı binada iki okulun eğitim öğretim yapmasının (sabahçı, öğlenci) yarattığı sorunlar kalıcı yaz saati uygulaması nedeniyle öğrenciler sabah karanlığında derse başlamakta veya akşam karanlığında öğrenciler kaldıkları yere gitmek zorunda kalmakta ve güvenlik sıkıntıları yaşanmaktadır. Öte yandan aynı binada ikili eğitim öğretim yapan okullarda ders süresinin 30 dakikaya düşürülmesi nedeniyle öğrencilerin diğer bölgelerdeki yaşıtlarına göre eksik ders görmesine neden olmakta ve her çocuğun ayrımcılığa uğramadan eğitim olanaklarına erişebilmesi sağlanamazken eğitimde eşitsizlik sorunu yaşanmasına neden olmuştur.

Bir diğer husus ise; Millî Eğitim Bakanlığınca 2023-2024 eğitim öğretim yılı başında yayınlanan yönetmelikle deprem bölgesindeki öğrencilerin örgün eğitim dışına çıkabilmesine neden olacak düzenlemeler ile örgün eğitim dışına çıkma riski olan öğrencilerin MESEM'lere geçebileceğinin düzenlenmesi ve bir diğer yönetmelik ile de çocuk işçilik teşvik edilmiştir, deprem bölgesindeki çocukların okullarını terk etmelerine ve çocuk işçiler ordusuna katılmalarına sebep olmuştur.

Öte yandan; depremzede eğitim emekçilerinin ve bölgede görev alan eğitim emekçilerinin barınma sorunları, temiz suya ulaşım sorunları da varlığını sürdürürken eğitim emekçilerinin zor şartlarda bırakılmasına neden olmaktadır.

Tüm bu sorunlar çocukların eğitim hakkı ihlallerini ve eğitim emekçilerinin halen yaşamış oldukları zorlukları gözler önüne sermektedir. Bu sebeple; okullarda öğrencilerin ve eğitim emekçilerinin temiz suya ulaşma ve şehir dışındaki konteyner kentlerde kalan öğrencilerin ulaşım sorunlarının çözülmesi, MESEM'ler aracılığı ile çocuk işçiliğinin yaygınlaştırılmasının önüne geçilmesi, okulların fiziki altyapı ve donanım eksikliklerinin giderilmesi, kalabalık sınıflar, ikili öğretim ve taşınmalı eğitimden kaynaklı sorunlara çözüm yolları belirlenmesi, tüm öğrencilere bir öğün ücretsiz yemek verilmesi, öğrencilere ders çalışma ve etüt ortamlarının oluşturulması ve bu ortamların profesyonel kişilerce koordine edilmesi, eğitim emekçilerinin barınmalarına imkan sağlayacak sağlıklı ve güvenli alanların bir an önce inşa edilmesi ve her çocuğun ayrımcılığa uğramadan eğitim olanaklarına erişebilmesinin hayata geçirilmesi amacıyla Meclis Araştırması açılması elzemdir.

1	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
2	SERHAT EREN	DİYARBAKIR	
3	GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT	KARS	
4	DİLAN KUNT AYAN	ŞANLIURFA	
5	GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT	VAN	
6	NEVROZ UYSAL ASLAN	ŞIRNAK	
7	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
8	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
9	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
10	ALİ BOZAN	MERSİN	
11	KAMURAN TANHAN	MARDİN	
12	GÜLDEREN VARLI	VAN	
13	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
14	YILMAZ HUN	İĞDIR	
15	ZEYNEP ODUNCU	BATMAN	
16	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
17	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
18	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
19	GEORGE ASLAN	MARDİN	
20	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	